Undervisningsmateriale til udstillingen
***Ung Dansk Fotografi* '22**

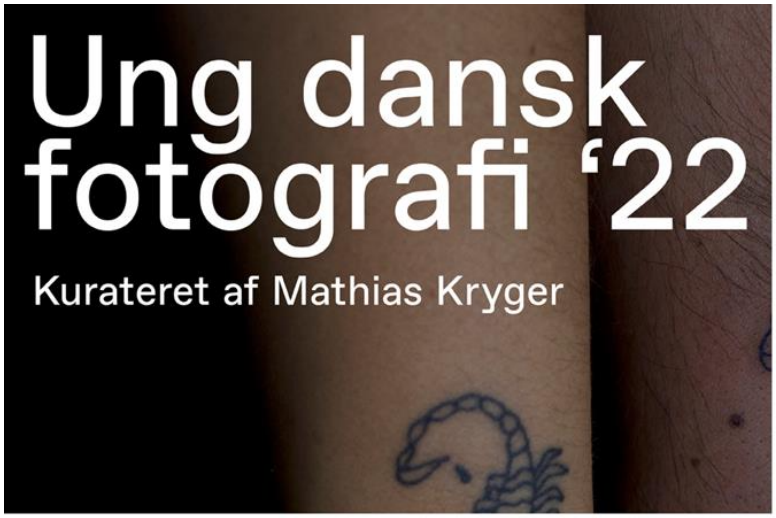

FOTO-
GRAFISK
CENTER

Undervisningsmaterialet har til formål at formidle udstillingen *Ung Dansk Fotografi '22* og give mulighed for undervisning i et eksternt læringsmiljø. Materialet henvender sig primært til grundskolens ældste elever samt gymnasie- og HF-klasser, og indeholder en række beskrivelser og arbejdsspørgsmål til de forskellige værker, der indgår i udstillingen.

Materialet lægger bl.a. op til en diskussion om ...

- *Hvad det betyder at være ung?*
- *Hvad det vil sige at være dansk?*
- *Hvad er fotografi?*
- *Hvilken betydning og indflydelse har kamerateknologien for vores liv?*
- *Hvad betyder det at vi har et kamera i lommen og i hånden i alle vores vågne (og måske også sovende) timer?*
- *Hvem kigger egentlig på hvem i et overvågningssamfund og på de sociale medier?*

- *Kan vi overhovedet tale om grænser mellem dokumentation, fiktion og performance i dag, hvor kameraet er allestedsnærværende 24 timer i døgnet – i vores lommer og på gaden?*

Arbejdsspørgsmålene kan bruges samlet eller hver for sig alt efter niveau, sammenhæng og arbejdstid til rådighed.

Læringsmål
Undervisningsmaterialet giver eleverne mulighed for at redegøre, analysere og reflektere over brugen af visuelle og skriftlige udtryksformer i en udstillingssammenhæng, samt opfordre eleverne til kritisk at tage stilling til udstillingens værker og tematikker. Derudover lægger undervisningsmaterialet op til refleksion over fotografiets funktion, udtryksform og potentialer. Det er undervisningsmaterialets ambition at aktivere og bevidstgøre eleven i sin kunstoplevelse, samt i denne proces at styrke et refleksivt og kritisk blik hos eleven.

Målgruppe
Undervisningsmaterialet er henvendt til grundskolens 7.-10. klassetrin, gymnasium/HF m.fl.

Faglig relevans
- Dansk: Billedanalyse, tekstanalyse og udstillingsanalyse.
- Samfundsfag og historie: Kritisk refleksion over samfundsmæssige temaer såsom kulturelle og sociale forskelle, nationalisme, ungdom, overvågning, generationsforskelle.
- Billedkunst: Billedanalyse, æstetiske processer, materialitet og kuratering.
- Mediefag: Analyse af musik-, kunst- og (dokumentar)film.
- Undervisningsmaterialet og udstillingen egner sig også til et tværfagligt forløb.

Selvstændig undervisning eller book en omvisning i udstillingen med en af Fotografisk Centers kunstfaglige medarbejdere?
Undervisningsmaterialet kan bruges som inspiration eller danne forlæg for underviseren/lærerens egen plan. I er meget velkomne til at booke en omvisning ved en af Fotografisk Centers kunstfaglige medarbejdere. En omvisning varer typisk 50-60 minutter og koster 650 DKK i hverdage, men kan tilpasses efter behov. Se vores hjemmeside for mere information:
http://fotografiskcenter.dk/omvisning

Udstillingsserien *Ung dansk fotografi*
Ung dansk fotografi er en årligt tilbagevendende udstillingsserie på Fotografisk Center. Siden 1998 har Fotografisk Center givet et bud på nye talenter og tendenser på den danske fotokunstscene. Udstillingerne inkluderer ofte både fotografi, video og andre kamerabaserede medier og den udarbejdes hvert år i samarbejde med en særligt indbudt gæstekurator.

Årets udstilling
Årets deltagende kunstnere er Aysha Amin, Ida Dorthea Thorrud, Jupiter Child, Mike Spooner og Nina Sikkersoq. Kunstnerne på dette års udgave af *Ung dansk fotografi'*22 vender kameraet væk fra sig selv og tager fotografiets teknologi ud af hænderne på de kontrollerende, overvågende instanser i samfundet.

Kameraet, hvor direkte eller indirekte det end er i værkerne, bliver et redskab til undersøgelse af noget der kunne være virkeligheden anno 2022: at der måske ikke findes nogen decideret grænse mellem dokumentation og performance, som i Mike Spooners musikvideoer for hip-hop-gruppen Shooter Gang. Og som den grønlandsk-danske Nina Sikkersoqs portrætter af sin fader.

De deltagende kunstnere anvender på forskellig vis kameraet eller allerede eksisterende fotografier og arkivmateriale til at undersøge og skildre virkeligheden med udgangspunkt i deres egne personlige relationer og private sfærer som i de intime portrætter af Ida Dorthea Thorruds såkaldte muse, Lully. Eller med udgangspunkt i emner som samfund, historie eller kultur. Som når Jupiter Child anvender et arkivmateriale af pressebilleder fra blandt andet borgerkrigen i Mozambique, landet som kunstneren er født i. Og når Aysha Amin tager udgangspunkt i nedrivningen af lejlighedskomplekser i Gellerup og spørger til solidaritet i samfundet.

Sammen understreger udstillingens værker at det, i en tid hvor kameraet er allestedsnærværende, måske er vigtigere end nogensinde at tage kærligt og kunstnerisk ejerskab over det fotografiske billede.

Om årets kurator
*Ung Dansk Fotografi'*22 er kurateret af kurator og kunstkritiker Mathias Kryger (f. 1977). Mathias Kryger har tidligere arbejdet med kunstens relation til kroppen i udstillingen William Forsythe In the Company of Others (2015) og køn, identitet og psykiatri i udstillinger som Ovartaci & Galskabens Kunst (2017). Senest har Kryger arbejdet på udstillings– og podcast-projekterne A Painter of our Time (med Andreas Führer og Rhea Dall) i 2020 på Institut Funder Bakke om CIA's indflydelse på kunsten i Norden under Den Kolde Krig samt Psychopathia Sexualis på O-Overgaden Institut for Samtidskunst i 2021, der blandt andet søgte at spore kunstneriske udslag af aids-epidemien i Danmark.

Mathias Kryger har desuden arbejdet som performancekunstner, været popsanger og var i 2019 vært på en tv-serie om relationen mellem kunst og økonomi, Makværk eller Mestervæk for Danmarks Radio og har siden 2015 arbejdet som kunstanmelder på dagbladet Politiken.

Om undervisningsmaterialet
Undervisningsmaterialet kommer til at stille spørgsmål i de tre kategorier: *Hvad det betyder at være ung, hvad det vil sige at være dansk og hvad er fotografi?* Som introduktion vil der være flere spørgsmål til de tre emner, og til hver kunstner vil der være flere spørgsmål, der relaterer sig til de forskellige k ategorier.

Før udstillingen
Inden I bevæger jer ind i udstillingen i Fotografisk Center, kan læreren give en kort præsentation af kunsthallen og udstillingen.

Følgende er arbejdsspørgsmål, som opfordrer eleverne til kritisk refleksion over, hvad udstillingen tilbyder samt deres egen forventning til udstillingen.

Udstillingen I skal se, er udstillet på Fotografisk Center. Hvad forstiller I jer Fotografisk Center er for et sted? Er det et museum, en kunsthal eller et galleri, og hvad er forskellen?

Hvad er jeres tanker om ungdom, danskhed og fotografi før I ser udstillingen? Vi anbefaler, at I deler eleverne op i mindre grupper, men I kan også sagtens bruge materialet i plenum.

Under og efter besøget

Generelle spørgsmål:
Hvad betyder det at være "ung" når det gælder denne udstilling? Læs kunstnerbiografierne i udstillingskataloget og diskuter om I mener at kunstnerne er "unge", og på hvilke måder.

Føler du dig dansk? Hvad karakteriserer din og dine klassekammeraters danskhed? Hvad betyder det at være dansk? Er jeres danskhed et urokkeligt faktum, en flydende performance eller tænker I på det som noget andet og tredje? Hvor tænker I at grænserne for danskhed går?

Flere af kunsterne som deltager i denne udstilling er af anden eller delvis etnisk herkomst end dansk. Hvad gør det for dit indtryk af udstillingen? Synes I det er vigtigt at kunsthaller og museer viser kunst skabt af for eksempel et diverst spektrum af nationaliteter og minoriteter og hvorfor? Synes I at det er vigtigt at en udstilling som *Ung dansk fotografi* både repræsenterer majoriteter og minoriteter og hvorfor?

Infoboks:
Repræsentation er et buzzword som er meget oppe i tiden. Følgende giver lidt information om begrebet. Repræsentation er et vigtigt emne i udstillings- og museumsverdenen, fordi udstillinger essentielt kan ses som repræsentationer af vores virkelighed. En udstilling er et udtryk for institutioners og kuratorers blik på bestemte versioner af vores virkelighed.[1] Derfor er de essentielle spørgsmål, man må stille sig selv, når man analyserer en udstilling: hvem taler til hvem og for hvem, og under hvilke omstændigheder, såvel som hvor og hvornår.[2] Når man først tænker over disse spørgsmål, kan man afdække hvem (hvilke målgrupper,

[1] Ferguson 1996, 175.

[2] Ferguson 1996, 183.

samfundslag eller demografier) udstillingen gerne vil repræsentere. Udstillinger har som udgangspunkt et budskab og en tydelig intention, om det så er at chokere, skabe debat eller fortælle en historie, men der findes også underliggende, mere skjulte intentioner i udstillingsmediet. Historisk set er andre fortællinger end den hvide europæers blevet underrepræsenteret, som en del af vores virkelighed når det kommer til kulturhistoriske- og kunstudstillinger.[3] Men andre befolkningsgruppers er en mindst lige så stor del af virkeligheden, som den hvide europæer. Derfor mener mange at det er vigtigt, at museer repræsenterer bredt, da museer og udstillinger har magt til at legitimere en kultur.[4] Når vi analyserer udstillinger handler det om at opdage, hvor betinget man er af sin egen kulturopfattelse og at vi kan have gavn af at innovere vores måde at snakke om udstillinger på.[5] Litteraturlisten findes i slutningen af dokumentet.

Se udstillingen:
Hvor mange fotografier er der udstillet? Hvad er fotografi? Er fotografi at tage billeder med et kamera eller kan der være andet til det? Vil du kalde de kunstnere som ikke udelukkende udstiller fotografier for fotografer, eller ville du kalde dem for noget andet? Synes I, at der er nogle værker vist på udstillingen som ikke hører hjemme på Fotografisk Center?

Kunstnerspecifikke spørgsmål og biografier

Aysha Amin:

© Aysha Amin *Update Within the Crisis* 2020

Aysha Amin (f. 1996) er kunstner, gallerist, kurator samt medstifter og daglig leder af projektrummet Andromeda8220 beliggende i Gellerupparken i Aarhus. Hun arbejder med arkiveringsprocesser, interventioner, installationer og med film og lyd. Andromeda8220 er en kunst, kultur– og arkitektur-platform samt et

[3] Mordhorst & Nielsen 1997, 14 & Bennett 1996, 100.
[4] Alpers 1991, 30.
[5] Vogel, Susan (1989): "Introduction". I *ART/artifact: African Art in Anthropology Collections*. New York: Center for African Art. 11-17.

undersøgende galleri som siden 2017 har haft base i Gellerup og har præsenteret stedsspecifikke udstillinger, workshops, events og festivaler.

- Hvad tænker I om at Aysha Amin kommer fra Gellerup? Hvad ved I om Gellerup?
- Hvordan passer Aysha Amin og hendes kunst ind i udstillingen?
- Hvad gør det ved filmen, at den bliver vist på Fotografisk Center? Synes I den er mest en kunstfilm eller en dokumentar?

Jupiter Child:

© Jupiter Child *Evocation Songs* 2019

Julia Machindano som bruger kunstnernavnet Jupiter Child (f. 1982) er performance- og billedkunstner fra Mozambique, bosat i København. I sit arbejde henter Jupiter Child inspiration og energi fra sort kultur og afrikansk historie, hovedsageligt fra det oprindelige Makonde-folk, som med stor kraft modsatte sig kolonialt overherredømme helt op til 1920'erne. Jupiter Child kombinerer konceptuelt teater, dans, musik, spoken word, creative writing og historiefortælling med objekter og billedtæpper, fotografisk arbejde og kollager i et kunstnerisk arbejde, som først og fremmest kan betegnes som queer og anti-koloniale interventioner og afsløringer. Med feminisme, sort queerness og sort empowerment danner Jupiter Childs kunst et kraftfelt mod en kolonialistisk verden.

- Hvilke materialer, samt foto- og fremkaldelsesteknikker tror I, at Jupiter Child bruger i sine værker i udstillingen?

- Hvilke historier tror I at kunstneren vil fortælle med hendes værker?
- Hvordan adskiller Jupiter Childs praksis sig fra de andre kunstnere på udstillingen?

Nina Sikkersoq:

© Nina Sikkersoq *Familia* 2018

Nina Sikkersoq (f. 1994) er født og opvokset i Nuuk. Hun har en baggrund som professionel danser og er uddannet fra Fatamorgana Danmarks Fotografiske Billedkunstskole i 2017. I sine registrerende fotografier laver Nina Sikkersoq en undersøgelse af tilværelsen i Nuuk og andre steder i Kalaallit Nunaat – både af unge menneskers liv og hverdag og af sin fader, som hun har fotograferet og filmet over længere tid. Selv siger hun, at det, at fotografere og filme faderen også er en måde at undersøge hende selv på.

- Hvordan portrætterer Nina Sikkersoq hendes far og deres relation? Hvordan kan I se det i værkerne?
- Hvad tror I, at det betyder for Nina Sikkersoq og hendes værker, at hun både har grønlandske og danske rødder? Kan I se det i værkerne, og hvordan?
- Er Nina Sikkersoqs fotografier opstillede/iscenesatte eller umiddelbare/snapshot? Tror I, at hun instruerer sin far, når hun fotograferer ham? Hvis hun gør, ændrer det så jeres holdning til fotografierne?

Mike Spooner:

- Vi anbefaler ikke at bruge Mike Spooners værker til undervisning af elever under 8. klasse (under 11 år) pga. voldsomme billeder.

© Mike Spooner *Shooter Gang - Mask på* 2019

Mike Spooner (f. 1974) er filmskaber, som under sit alias Spoonz siden 2003 har instrueret en lang række musikvideoer for nogle af de mest populære musikartister i Danmark som L.O.C., Medina, Nik & Jay og Burhan G. De seneste år har han fortrinsvis instrueret musikvideoer for hip-hop-artister fra undergrunden som Shooter Gang fra Trillegården i Aarhus ligesom han i 2020 lavede den kontroversielle musikvideo til nummeret *Sort på Sort* for artisten Chatle, filmet i og omkring boligområdet Vollsmose. Mike Spooner var i begyndelsen af 1990'erne elev på Filmhøjskolen i Ebeltoft, lavede tidligt i sin karriere special effects på spillefilmen *Pusher* af Nicholas Winding Refn og har, ud over arbejdet med musikvideoer, løbende skrevet og instrueret flere tv-serier og lavet reklamefilm. Han arbejder aktuelt blandt andet på en dokumentarfilm om rapperen Chatle og om det efterspil, der fulgte da musikvideoen til *Sort på Sort* udkom.

- Mike Spooner er den ældste kunster på udstillingen, hvad tror I har fået kuratoren til at inviterer ham med?
- Hvilke tanker om danskhed sætter videoerne i gang hos dig? Hører fx våben og stoffer hjemme i en dansk musikvideo? Synes I, at kunstnere skal have frihed til at vise, hvad de vil i deres værker, eller tænker I, at noget indhold skal kunne censureres?
- Hører musikvideoen hjemme i en kunsthal? Synes I, at konteksten har betydning for opfattelsen af værkerne, for eksempel om de bliver vist i en udstilling eller om I ser dem på internettet eller i tv?
- Hvilke fotografiske virkemidler bliver der brugt i videoerne?

Ida Dorthea Thorrud:

© Ida Dorthea Thorrud *Lully in the Shower* 2022

Ida Dorthea Thorrud (f. 1994) er billedkunstner og arbejder fortrinsvis med fotografi og video, som hun ofte skaber objekter, dufte eller andre effekter til, og som installeres sammen med det fotografiske arbejde. Hun er i sit arbejde optaget af, hvordan fotografiet som sådan er med til at skabe og forme vores begær og det sprog, vi orienterer os igennem i mødet med følelser af magt og afmagt og lyst og ulyst. Ida Dorthea Thorrud tager ofte billeder af sin partner og muse Lully, som portrætteres i intime og hverdagslige situationer, enten i tydeligt iscenesatte eller tilsyneladende dokumentariske fotografier og videoer, ofte fra deres lejlighed i Paris.

- Kan I se jeres eget liv repræsenteret i fotografierne? Synes I, at de er ungdommelige og hvorfor?
- Hvad føler I, når I ser på Thorruds værker? Hvilken stemning synes I værkerne skaber og hvorfor?
- Hvilke magtforhold ser I udspille sig i billederne?

- Hvilken betydning har det, at Thorrud også bruger andre medier (neonlys og tekst) end fotografiet i hendes praksis, og ændrer det jeres opfattelse af fotografierne?

Afsluttende spørgsmål:

- Hvilket indtryk og associationer giver udstillingens introtekst jer?
- Kan vi overhovedet tale om grænser mellem dokumentation, fiktion og performance i dag, hvor kameraet er allestedsnærværende?

Arbejdsopgaver under eller efter udstillingsbesøget:
Vi har udviklet tre arbejdsopgaver på baggrund af udstillingen, som I vil kunne udføre under eller efter udstillingsbesøget, enten i nærområdet eller hjemme på skolen.

1. Vælg et værk i udstillingen: tænk over hvor grænsen mellem dokumentation, fiktion og performance går i dette værk. Fremlæg dine tanker overfor andre.
2. Hvilket familiemedlem ville du portrættere - i stil med Nina Sikkersoq? Tag et portrætfotografi af dette familiemedlem og forklar hvorfor du har valgt vedkommende.
3. Gå sammen i en gruppe og lav en musikvideo til en sang, som fortæller noget om der, hvor I er fra. Tænk over hvilke elementer I gerne vil fremhæve, og hvordan I kan gøre det på film.

God fornøjelse og tak for jeres besøg!

Litteraturliste

- Bennett, Tony (1996): "The Exhibitionary Complex." I Bruce W. Ferguson, Reesa Greenberg & Sandy Nairne (red.): Thinking about Exhibitions. London: Routledge, 81-112.
- Ferguson, Bruce W. (1996): "Exhibition Rhetorics: Material Speech and Utter Sense." I Bruce W. Ferguson, Reesa Greenberg & Sandy Nairne (red.): *Thinking about Exhibitions*. London: Routledge, 175-190.
- Mordhorst, Camilla & Kitte Wagner Nielsen (1997): "Formens semantik – en teori om den kulturhistoriske udstilling." I Nordisk Museologi, 1, 3-18.
- Vogel, Susan (1989): "Introduction". I ART/artifact: African Art in Anthropology Collections. New York: Center for African Art. 11-17.